

Državni izpitni center

P 2 3 2 S 3 1 0 1 3

JESENSKI IZPITNI ROK

VZGOJA PREDŠOLSKEGA OTROKA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Sreda, 30. avgust 2023

POKLICNA MATURA

Moderirana različica

1. DEL

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1	1	♦ C	
2	1	♦ C	
3	1	♦ C	
4	1	♦ A	
5	1	♦ A	
6	1	♦ B	
7	1	♦ B	
8	1	♦ A	
9	1	♦ D	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
10	1	♦ DA	
	1	♦ DA	
	1	♦ DA	
	1	♦ DA	
	1	♦ NE	
	1	♦ NE	
	1	♦ NE	
Skupaj	7		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
11	2	♦ nacionalni ♦ vzgojiteljem ♦ pomočnikom vzgojiteljev ♦ ravnateljem ♦ svetovalnim delavcem / psihologom / pedagogom / socialnim delavcem	Za pet ali štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri ali dve 1 točka. Vrstni red ni pomemben.
12	1	♦ konfliktu	
13	2	♦ iniciativnostjo ♦ občutjem krivde	
14	2	♦ embrionalna (stopnja/obdobje) ♦ fetalna stopnja / obdobje fetusa	
15	2	♦ rokav ♦ umivajo roke	

Naloga	Točke	Rešitve	Dodatna navodila
16	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Dezinfekcija je postopek, s katerim odstranimo večino mikroorganizmov in jim preprečimo razmnoževanje. ♦ Sterilizacija je postopek, s katerim odstranimo vse mikroorganizme. 	
17	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ naši prsti in roke ♦ mimične lutke (roke, nogavičke, papirnate vreče ...) ♦ ploske lutke (lutke na palici) ♦ marionete (lutke na nitkah) ♦ telesne lutke (nošene pred animatorjem) ... 	
18	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Pomeni potek razvoja od glave k spodnjim okončinam. 	
19	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Otrok prvi udari drugega otroka. ♦ Otrok prvi začne z zmerjanjem drugega otroka. ♦ Otrok uniči risbo / igračo ... drugega otroka. 	

Skupno število točk 1. dela: 30

2. DEL

Splošno navodilo

Če kandidat pri nalogi iz določenega modula odgovarja s pojmi in izrazi drugega modula, rešitev ocenimo kot pravilno, če je odgovor vsebinsko ustrezen.

1. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.1	4	<p>Razvoj nadzora trupa, tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ obračanje okrog lastne osi v prvih sedmih mesecih; najprej z boka na hrbet in pozneje s hrbta na bok ♦ sedenje ob opori pri treh mesecih ♦ samostojno sedenje pri približno sedmih mesecih ... <p>Razvoj hoje, tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ plazenje, lazenje ♦ stoječi položaj ♦ hoja ob opori ali pomoči ♦ samostojna hoja ... 	<p>Za tri mejnike v razvoju nadzora trupa in razvoju hoje 4 točke.</p> <p>Za dva mejnika v razvoju nadzora trupa in tri mejnike v razvoju hoje ALI tri mejnike v razvoju nadzora trupa in dva mejnika v razvoju hoje 3 točke.</p> <p>Za dva mejnika v razvoju nadzora trupa in razvoju hoje ALI en mejnik v razvoju nadzora trupa in tri mejnike v razvoju hoje ALI tri mejnike v razvoju nadzora trupa in en mejnik v razvoju hoje 2 točki.</p> <p>Za dva mejnika v razvoju nadzora trupa ALI dva mejnika v razvoju hoje ALI en mejnik v razvoju nadzora trupa in razvoju hoje 1 točka.</p> <p>Mejnike štejemo kot pravilne le, če so navedeni v pravilnem vrstnem redu.</p>
1.2	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Ravnotežje pri otrocih še ni dobro razvito, zato pri poskusih hitrega teka pogosto padejo. 	
Skupaj	5		

2. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.1	4	<p>Negativna samopodoba, dve od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Negativno vedenje: otrok se neprimerno vede in išče potrditev, da ga okolje ne ceni. ♦ Nenehno samopodcenjevanje: otrok nenehno sporoča drugim, da ni znal rešiti nalog; ko doseže uspeh, ga prezre. ♦ Doživljanje nasvetov kot kritiko: nasvete drugih otroci sprejemajo kot kritiko, zato jih zavračajo. Ker se bojijo, da bodo zavrnjeni, ne priznajo zmot. ♦ Pretirana zaskrbljenost za mnenje vrstnikov: otrok prevzema mnenja in dejanja drugih, čeprav se lahko v sebi zaveda, kaj je prav ali kaj ne ... 	
		<p>Pozitivna samopodoba, dve od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Pripravljenost za sodelovanje: otroci so prepričani o svojih sposobnostih in vedo, da bodo uspešni ali se zabavali, ko bodo poskušali rešiti nalogo, zato se radi vključujejo v dejavnosti. ♦ Pripravljenost deliti z drugimi: otroci se ne bojijo govoriti o pohvalah in komplimentih, ki so jih dobili od drugih. ♦ Zadovoljstvo s samim seboj/sabo: otroci znajo biti sami in so zadovoljni v svoji družbi. Ne potrebujejo stalnega potrjevanja drugih. ♦ Želja po doseganju: prizadevajo si, da bi bili pri aktivnostih uspešni, nerazumljive vsebine se ne prestrašijo ... 	
2.2	1	<p>ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Ustrezna pozitivna samopodoba otrokom olajša reševanje konfliktov. ♦ Ustrezna pozitivna samopodoba otrokom olajša upiranje negativnim pritiskom iz okolja. ♦ Ustrezna pozitivna samopodoba je povezana z vztrajnostjo, frustracijsko toleranco, podredljivostjo ... 	
2.3	2	<p>dve od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Prirredimo štafetne igre. Otroka, ki kaže znake negativne samopodobe, vključimo v bolj uspešno skupino. ♦ Pohvalimo otrokove izdelke. ♦ Otroku dodelimo vlogo vzgojiteljičinega pomočnika ... 	
Skupaj	7		

3. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.1	2	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Otok bruha: odstranimo grobe delce, temeljito počistimo s toplo vodo in čistilom, razkužimo po navodilu. ♦ Otok se polula na tla: obrišemo, očistimo s čistilom in toplo vodo, razkužimo. ♦ Prostor po obrokih: mize prebrišemo s toplo vodo in krpo, po potrebi uporabimo čistilo. NE razkužujemo. Prezračimo in pometemo ob odsotnosti otrok. ♦ Prostor po dejavnostih npr. z naravnim materialom: očistimo mize – krpa, topla voda, čistilo po potrebi. Pometemo in prezračimo ob odsotnosti otrok ... 	Za tri pravilne rešitve 2 točki, za dve ali eno 1 točka.
3.2	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Navajanje je osnovna metoda, ki jo uporabljamo že pri dojenčku. Z vztrajnim ponavljanjem in zgledom pri otroku oblikujemo kulturne in higienske navade. Bistvo navade je, da jo opravljamo samodejno, ne da bi o njej razmišljali. Izogibamo se negativnim navadam. Biti moramo vztrajni, dosledni, potrpežljivi ... 	Za poimenovanje in opis 2 točki. Za le poimenovanje ALI le opis 1 točka.
Skupaj	4		

4. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.1	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Beljakovine: meso, jajca, stročnice ... ♦ Ogljikovi hidrati: krompir, testenine, riž ... ♦ Maščobe: olje na solati, zabela, meso ... ♦ Vitamini: zelenjava, sadje ♦ Minerali: zelenjava, meso, mlečni izdelki ... ♦ Voda: juha, sadje, sokovi, čaj, voda ... 	Za šest ali pet skupin hranil z navedeno hrano 2 točki, za štiri ali tri 1 točka.
4.2	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Ne, saj moramo upoštevati načelo omogočanja izbire in drugačnosti/ker imajo otroci različne energijske potrebe. 	Za popolno rešitev z utemeljitvijo 1 točka.
4.3	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Omogoča dovolj časa in poskrbi za prijetno vzdušje. ♦ Navaja na primerno vedenje pri mizi (raba pribora, tiho pogovarjanje, vljudnostni izrazi). ♦ Omogoča in spodbuja samostojnost in sodelovanje pri pospravljanju miz po kosilu ... ♦ Navaja otroke na samostojnost pri hranjenju in na pokušanje hrane, ki je mogoče otroku neznana. ♦ Je vzoren zgled pri rabi vljudnostnih izrazov, ne govori s polnimi usti. ♦ Poskrbi za ustrezno higieno rok in prostora ... 	Za tri ali dve pravilni rešitvi 1 točka.
Skupaj	4		

5. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.1	2	štiri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ gibanje: hoja po različnih površinah / tek po različnih površinah / premagovanje ovir / poskoki ... ♦ jezik: poimenovanje rastlin/dreves/vrste gozda ... ♦ umetnost: izvaja izštevance in rajalne igre / poslušaj, posnema in razlikuje zvoke iz narave / sodeluje pri fotografiranju ... ♦ narava: opazuje vreme / skrbi za zdravje / opazuje okolico / prepozna rastline / razlikuje živo in neživo naravo ... ♦ družba: sodeluje s skupino / upošteva pravila vedenja / seznanja se z različnimi opravili v gozdu ... ♦ matematika: poimenovanje oblik / orientacija v prostoru / odgovarja na vprašanja, ki se začenejo z zakaj / raziskuje okolico / razporeja po določenem pravilu ... 	Za naštetih štiri področja z navedenimi ustreznimi dejavnostmi 2 točki. Za naštetih tri ali dve področji z ustreznimi dejavnostmi ALI naštetih štiri področja brez dejavnosti 1 točka.
5.2	2	štiri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ strupene gobe ♦ strupeni plodovi gob ♦ ježice kostanja ♦ nizke veje ♦ veje po tleh ♦ klopi ... 	Za navedbo štirih nevarnosti 1 točka.
		♦ Pot predhodno pregledamo, otroke opozorimo na nevarnosti, uporabimo zaščito proti klopi ...	Za navedbo možnosti za izognitev nevarnostim 1 točka.
Skupaj	4		

6. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
6.1	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Prostor prezračimo, delno zatemnimo, preverimo ustreznost temperature – ustreznimi fizikalnimi parametri za spanje. ♦ Ležalnike razporedimo tako, da ima vzgojiteljica dostop do vsakega otroka in da čim bolj zmanjšamo možnost širjenja okužbe. ♦ Poskrbimo za ustrezno tišino med spanjem, da hrup ne moti otrok, ki potrebujejo tišino, da lahko zaspijo. 	Za tri pravilne navedbe 2 točki, za dve 1 točka.
6.2	2	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ načelo razvojno-procesnega pristopa ♦ načelo sodelovanja s starši ♦ načelo omogočanja izbire in drugačnosti ♦ načelo spoštovanja zasebnosti in intimnosti ♦ načelo uravnovešenosti ♦ načelo enakih možnosti in upoštevanja različnosti med otroki ♦ načelo horizontalne povezanosti ♦ načelo sodelovanja z okoljem 	Za tri pravilne rešitve 2 točki, za dve 1 točka.
Skupaj	4		

7. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
7	5	pet od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Odtujeni odnosi v družini: ujemajo se s pomanjkanjem starševske ljubezni in posledično s težavami v čustvenem razvoju otroka. To se pojavi tudi ob nenadni odtujenosti otroka od starša. Mlajši ko je otrok, huje se odzove ... ♦ Napačne vloge otrok: otrok kot nadomestilo za partnerja, otrok kot orodje/orožje v boju med staršema ali drugimi člani družine, zahteva staršev, da je otrok njihova kopija ... ♦ Privilegirani položaji prvorojencev ali ločevanje po spolu: en otrok je vreden več kot drug, dobi več pozornosti, materialnih dobrin, pravic ... ♦ Neenotna družinska vzgoja: različni vzgojni prijemi staršev, nedosledni starši, ki nihajo med strogo in popustljivo vzgojo, ni jasnih mej ... ♦ Nezreli starši: ustvarjajo kaotičen odnos v družini, saj zaradi svojih nerešenih težav niso ustrezen identifikacijski model otrokom, jim ne znajo postaviti mej in ne morejo omogočiti razvoja struktur, ki so potrebne za normalen duševni razvoj ... ♦ Simbiotičen odnos med starši in otrokom: ni nujne meje med osebnostjo staršev in otrok ... ♦ Pretirano zaščitniški odnos do otroka: ne dopušča razvoja samostojnosti. Otroku je pogosto vse dopuščeno, nič mu ni treba storiti, je pa zato prikrajšan za izkušnje pri premagovanju težav ... 	Za vsak poimenovan dejavnik z opisom 1 točka. Za le poimenovanje vseh petih dejavnikov brez opisov 1 točka.

8. naloga

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
8.1	2	pet od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ spoštuje zasebno sfero družin/kulturo/identiteto/jezik/svetovni nazor (vero)/vrednote/prepričanja/navade/običaje ♦ upošteva pravico staršev do zasebnosti in varstva osebnih podatkov ♦ staršem omogoča sprotne izmenjave informacij o otroku ♦ starše informira o dejavnostih oddelka na oglasni deski ♦ pripravi roditeljski sestanek in pogovorne urice (čas za poglobljen razgovor o otrokovem napredku, morebitnih težavah) ♦ ima pravico do strokovne avtonomnosti (samostojnosti) pri delu z oddelkom ♦ povabi starše k sodelovanju pri dejavnostih v vrtcu ... 	Za pet pravilnih rešitev 2 točki, za štiri ali tri 1 točka.

8.2	2	pet od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ pravica do postopnega uvajanja otroka v vrtec ♦ javno dostopno pisno in ustno obvestilo o različnih ponudbah programov v vrtcu ♦ pravica do sprotne izmenjave informacij ♦ pravica do poglobljenega razgovora o otroku z vzgojiteljico in pomočnico, s svetovalno službo ♦ pravica sodelovanja pri načrtovanju življenja in dela v vrtcu in oddelku ♦ po dogovoru z vzgojiteljico in upoštevanju strokovne avtonomnosti vrtca dejavno sodelovati pri vzgojnem delu (določen čas prisotni v igralnici ali pri dejavnosti ...) ♦ pravica do stalnega in sistematičnega seznanjanja z njihovimi pravicami in odgovornostmi ♦ staršem mora biti vedno dostopna publikacija o vrtcu, ki vključuje vse informacije v skladu z zakonom in ustreznimi pravilniki ♦ pravica do stalnega obveščanja o tem, katere dejavnosti potekajo, kako poteka življenje v oddelku (oglasne deske pred igralnico) ... 	Za pet pravilnih rešitev 2 točki, za štiri ali tri 1 točka.
8.3	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Roditeljski sestanek: namenjen razreševanju splošnih problematik, ki se tičejo vseh staršev v skupini, pa tudi splošnemu seznanjanju staršev z delom in življenjem v vrtcu, zaposlenimi, aktivnostmi otrok ... Roditeljski sestanki so vnaprej načrtovani, v dogovorjenem prostoru in ob dogovorjenem času ... ♦ Pogovorna/govorilna ura: gre za individualni pogovor med vzgojiteljem, pomočnikom vzgojitelja in starši točno določenega otroka, katerega namen je seznanitev s problematiko in iskanje rešitev zgolj za tega otroka. Pomembna je vzpostavitev zaupnosti, spoštovanje in pripravljenost na sodelovanje z namenom vzgoje in blaginje otroka ... 	Za poimenovanje in opis obeh 3 točke. Za poimenovanje obeh in opis ene ALI poimenovanje ene in opis obeh 2 točki. Za le poimenovanje obeh ALI le opis obeh 1 točka.
Skupaj	7		

Skupno število točk 2. del: 40